

Mária Patakyová

verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

VEK NEMÔŽE BYŤ PREKÁŽKOU PRI POSKYTOVANÍ POMOCI

Verejná ochrankyňa práv podáva návrh na Ústavný súd pre diskriminačné podmienky získania príspevkov na osobnú asistenciu či motorové vozidlo pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(Bratislava, 5. septembra) Na verejnú ochrankyňu práv **Máriu Patakyovú** sa obrátila komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím **Zuzana Stavrovská** s podnetmi, v ktorých upozornila na obmedzujúce podmienky získania príspevkov na osobnú asistenciu alebo motorové vozidlo. Komisárka poukázala na problematický vekový limit, ktorý musí byť na udelenie peňažného príspevku splnený. V súčasnosti možno podľa zákona poskytnúť príspevok na osobnú asistenciu „najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku“. Podobne je to aj pri žiadosti o príspevok na kúpu auta. Dolná veková hranica síce v tomto prípade neexistuje, horná je však rovnako stanovená na 65 rokov. Ombudsmanka vyhodnotila, že aktuálna právna úprava je diskriminačná a zasahuje do práv osôb so zdravotným postihnutím viesť nezávislý život a plnohodnotne uplatňovať všetky svoje základné práva. Po preskúmaní podnetov sa preto rozhodla podať návrh na Ústavný súd Slovenskej republiky.

„Rozlišovaním na základe veku dochádza k situácii, kedy je osobám so zdravotným postihnutím nad 65 a pod 6 rokov bez akéhokoľvek legitímneho dôvodu odopretý nevyhnutný a adekvátny sociálny príspevok na osobnú asistenciu alebo na kúpu motorového vozidla,“ skonštatovala verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Komisárka neuspela na MPSVaR, obrátila sa preto na ombudsmanku

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím tieto podnety riešil, pričom podal na MPSVaR SR návrh na zmenu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a poukázal na diskriminačné ustanovenie vo veci obidvoch príspevkov. **„Rozdielne zaobchádzanie s osobami so zdravotným postihnutím z dôvodu veku je neospravedlňiteľné a je v rozpore s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím. MPSVaR SR sa s naším názorom nestotožnilo, a preto som sa rozhodla podať podnet verejnej ochrankyni práv, aby ona ako ústavný orgán podala návrh na Ústavný súd vo veci nesúladu právneho predpisu s Ústavou SR a s medzinárodným dohovorom,“** vysvetlila komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím Zuzana Stavrovská.

Zraniteľné skupiny ľudí musíme chrániť

Verejná ochrankyňa práv zo svojej pozície chráni ľudské práva všetkých bez rozdielu, a to obzvlášť práva zraniteľných skupín. V prípadoch, ktoré preskúmavala, išlo o starších ľudí so zdravotným postihnutím, ktorí do tejto skupiny jednoznačne patria. Podľa jej zistení im však slovenská právna úprava neposkytuje dostatočnú pomoc. **„Zhodnotila som, že vôbec nezohľadňuje, že práve z dôvodu ich vyššieho veku by mala byť**

Mária Patakyová

verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

takýmto ľuďom za účelom ich integrácie do spoločnosti poskytovaná ešte vyššia a nie nižšia miera pomoci,“ povedala verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová. Spomínaná právna úprava neberie do úvahy ani potreby ďalšej zraniteľnej skupiny, a to deti so zdravotným postihnutím do 6 rokov.

Sme viazaní medzinárodnými zmluvami

Práva na zabezpečenie nezávislého života, teda možnosti seberealizácie bez odopierania prístupu a príležitostí, ale aj na začlenenie ľudí so zdravotným postihnutím do spoločnosti musia byť poskytované bez ohľadu na vek. **Ombudsmanka je toho názoru, že v tomto prípade je právna úprava v rozpore s princípom ľudskej dôstojnosti a rovnosti podľa ústavy a taktiež nie je v súlade s medzinárodnými záväzkami, ktoré Slovensko musí rešpektovať.** Štát má povinnosť poskytnúť pomoc osobám so zdravotným postihnutím, ktorá mu vyplýva z viacerých medzinárodných zmlúv, akými sú Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale aj Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý vylúčenie z poskytovania podporných služieb vyslovene zakazuje. Keďže sme uvedenými zmluvami viazaní, ombudsmanka žiada odstránenie diskriminačných podmienok na získanie príspevkov.

„Som presvedčená, že štát musí vedieť pomôcť svojim občanom, aby v čo najväčšej možnej miere mohli viesť plnohodnotný nezávislý život v spoločnosti. Ochrana slabších jednoznačne patrí do mentálnej výbavy demokratickej spoločnosti,“ uzatvorila verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

V prípade, že Ústavný súd vyhovie návrhu ombudsmanky, priznávanie príspevkov nebude do budúca vekovo obmedzené a ľudia, ktorým boli podľa terajšej úpravy žiadosti zamietnuté, si o ne budú môcť o požiadať znova.